

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakata stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; li u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljku poštarom naputnicom (assegno postale) ima, prešine i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše: „Reklamacija“. Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i u cijelom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., za svaku 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 na za pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Poziv na predplatu.

Iztiče eto i petnajsta godina, što šaljemo naš list na krilo milog nam roda. Pred vratismohvala Bogu šestnajstoj godini. Pozivljuć narod na novu predplatu, čvrsto se nadamo, da će nam ostati vjerni svi stari pomoćnici i predplatnici i da će se k ovim pridružiti i oni, koji to do sada nisu mogli ili htjeli.

Predplata s poštarinom za cijelu godinu stoji za imućnje fr. 5, a za seljake fr. 2. Za pol godine polovicu. Izvan carevine za poštarinu više. Novce netreba šiljati uzapešćenom listu, jer je predrago, nego poštarom naputnicom (Vaglia postale).

Buduć da nam se šalje više putah novce u razne svrhe, molimo svakoga, da uvijek točno naznači, što je za predplatu što za što drugo.

I ovom sgodom molimo naše dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti, jer nije lopo ni pravedno list primati a neplaćati ga.

Preporučamo napokom svim rodoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajeva po istini sve, što misle, da može narodu koristiti.

Uprava «Naše Sloge».

Dobri Božići!

Današnjim brojom završujemo petnajstu godinu obstanka »Naše Sloge«.

PODLISTAK.

Nebes.

(Ulomak iz poveće pjesme «Trstac».)

Tada Anđiel starcu pričat uze:
Pogledaj de na krug onaj gori,
(Tu na mliječnu prstom stazu upre)
Kômu vaše jednu tekar polu
Oči metre, dok se drugoj dive
Ljudi s druge vaše zemlje strane.
Usried toga neizmiernog kruga
Vaše plamti, živa vatra, sunce,
Vodeć sebum pusta kroz nebesa
Cielu četu pamrklih svjetovah,
Neprestance što se okô njega,
Od divnog mu začarani svjetla,
Kô leptiri okô luči viju.

Tok se na rub onog popne kruga,
Kô sa vrha visokih planinah,

*) Jedan naš prijatelj ustupio nam je za tiskak ovaj ulomak iz poveće pjesmotvora, u kojem kaui opjevati prenos kuće Djovioa Marije iz Nazareta na Trst.

Uredništvo.

Početkom bila je maljhana i izlazila je samo dva puta na mjesec.

Malo po malo povećala se, a početkom prolazeće godine počela je izlaziti svakoga čedna jedan put.

Oblik se je povećao, izdavanje podvostručilo, ne iz objesti nego iz krvave nužde.

Naš hrvatski narod u Istri smatralo se je do nedavna mrtvim i bezpravnim. Čim se je počeo buditi, osvješćivati i tražiti svoja prava, odmah su se digli oni, koji su orpili korist iz njegova sna i nesviesti. I koliko je on budnijim i svjestijim postajao, toliko su oni jače napeli svojo silu, da ga utaku, da nespoznado svojih protivnikah, da njim i nadalje služi i robuje, da bude i nadalje sredstvom njihovu obogaćanja.

Da tu svrhu čim laglje postignu, ustrojili su društva i novinah, varaju prostodušni narod prilikom pokrajinskih i obćinskih izborah i gdje-god mogu i na sve moguće načine; prijavljuju i kloveću prijatelj našega naroda, naše rodoljube, staro i mlado, duhovno i svjetovno, zasebne i javne, ridožu i u novinah, kod vlastih i oblastih.

Pred ovimi puze, moljakaju, ustmano i pismeno, prikazujuć se kao umiljati janjei a opisujuć prijatelj našega naroda, kao vulke razdiraveć, kao nomirnjake i buntovnike.

Ma i koliko njim so vjerovalo, bud u Trstu bud u Beču; ma koliko su tu i tamo uspjeli, ma koliko se i opravdavalo njihove čine tim, da jih pojedinoi izvadljaju, pak da se neima sve za to odgovornimi činiti, a protivno, svaku i najmanju stvarčicu, počinjenu od poje dinacah našega

naroda, povećavalo i protezalo se na sve članove njegove; ma koliko se nas tobož pogiboljnimi predstavljalo: jedno je stalno, neoborivo i neopozivo, da je narod, kojega zastupamo, da smo mi podložnici Njeg. Veličanstva, cara i kralja Ivana Josipa, kojega srce je jednako sklonu i prijatno svim narodom Njegovo prostrane monarhije, da smo mi članovi te monarhije i da kao takovi imademo ne samo dužnosti, nego i prava, uzakonjena i posvećena Nj. Veličanstvom.

I dok se ta prava od uajnižih do najviših neoživotvore, dotle noćamo mirovati, dotle ćemo se za ista boriti uz geslo: *pobijediti ili umrieti*.

To može biti neugodno našim protivnikom, najpače Taljanom i njihovim pomoćnikom i zagovornikom; oni nas mogu klevetati koliko hoće; oni nas mogu nazivati nomirnjaci i buntovnici i kako njim još drago: *mi sviotni, da smo na zakonitu temelju, da branimo sojoja najsvetija prava, nedamo odustati od svoje zadaće do poslednjeg svojeg daha*.

Zadaća naša nije lahka, nu uz nas je zakon i pravo, uz nas je sve što imado počtenoga i pravednoga, uz nas je sav naš mili hrvatski narod, komu kličemo iz dubine srca: **Dobri Ti mili rode Božići, dobri Ti blagdani, uživao jih u miru i zdravlju!**

Gospodarom po Istri.

Da bi se poboljšalo stanje kmet-skoga stališa po Istri, predložila je cesurka vlada zomaljskomu saboru u Poreču (dieta) zakon, po kojem se ima učiniti za Istru jedan «zomaljski kulturni savet» i mogu se u svakom

sudbenom kotaru složiti gospodari u «kmetsku zadrugu.»

Voći dol zastupnikah saborskih pogannjo so je više vremena rati toga zakona, jer da nada dosta silo vladajućoj većini. Najkasnije primio je sabor zakon onako, kako ga je cesarska vlada predložila, i taj zakon od 8. septembra 1884. potvrdilo je cesarsko i kraljevsko Veličanstvo, da je dobar i da ima valjati.

Da vidimo što nosi taj zakon? Taj zakon nosi, da se ima u Istri i za Istru sastaviti jedna nova oblast, jedan savot za poljedestvo, koj će vladi svetovati, kakovo poboljšice bi so morale učiniti u poljedestvu, u šumarstvu, u gojenju blaga i tako napred. U tom kolu biti će ljudih od vlade, od Junto i od puka.

Posobice pak dozvoljeno je s tim zakonom, da se gospodari, posednici, koji živu pod istim sudom, mogu združiti u jednu «gospodarsku zadrugu» ili u više zadrugah za onaj kraj. Takove družine opet imaju pravo dulje svetovati kako bi se stanje kmetškoga gospodarstva poboljšalo, komu predlagati komu kraju i kakove pomoći trebaju.

I do sada je moglo biti gospodarskih društva. Mi smo već pisali o tom u «Našoj Slogi.» Jedno gospodarsko društvo za Istru obstojalo je u Rovinju, ali mnogi kraji Istro znali su za tu družbu samo po imenu, pak je propala, kako svaka stvar koja ploda nenosi.

A gospodarske zadruge, koje se učino po ovom novom zakonu bit će na pol kako neke oblasti, i njim će se više verovati.

Mi znamo, da kmet, koji ovo čita najprvo će pitati: pak što će

Opet drugdje uzniele do prava Gorostana košata štabalja; Tamo negdje savile s' u vience Sve od ružah bielih tere lierah, U divotne nanizanih šare, Što s nebeskog ogromnoga svoda Kô u crkvi okomicke vise.

Tu je starca obuzela želja, Čut već jednom i o Božjem gradu, Od djetinstva kud ga srce vuče, Radi čega himbeni sviet ovaj I njegove s uma pusti slasti, Tere staro polomljeno tielo.

Strogim trapi nespanjem i postom. U molitvi svoje trajuć dane. Anđiel mu se dosietio želji. Nadobudno pak mu ovak reče: Što si dosad čuo o čudesih, Što u svojih kriju jih dubinah Nedogledna očima nebesa; To ti nisu nego razne staze, U nebeske što no vode dvore Sa svih stranah ove vasionie!

U nebroju što se ona zviezdah S ciglih truh ljudskim okom vidi; A dok svjetlo s najbliže vam zviezdce Dopre do nje, tri put vam je žito Izmienice dozrelo u polju, Tri put grožđe zameklo na lozi. Ovdje starac utone u misli, Kano čovjek, što od čuda nezna, Da li sniva ili je na javi, Kômu Anđiel nastavi ovako: Deder slušaj, pak se tekar divi Božjoj, starče, mudrosti i sili!

Sve što letiš dalje, dalje, dalje, Nedostižnom svjetlosti brzinom, To sve nove susrećeš tē nove Sitne pramke čudesnice magle, Što se putem promeću u skupe Progromnih nebrojenih zviezdah, Različitih oblikah i bo.ah. Ima ti jih zelenih i bielih, Žutih, modrih crvenih i plavih. Negd e su se poput zelen-trave Nepreglednim nasijale poljem, A u polju, kô da je u svibnju, Svakojakim ruzevjetate cviećem;

nam biti bolje? A mi odgovaramo: ništa, ako se sami pošla ne prihvatite.

Evo malo nauke, da bi ovaj novi zakon mogao biti koristan: Koji je bio po drugih krajih, gde se gospodari pametnije, mogao je opaziti ove stvari:

Loza, gde raste, goji se razložnije.

Netrpa se okolo nje stotinu drugih stvari, koje izpiju iz zemlje vodu i dobar sok. Sade se one vrsti trsa, kojim prija zemlja onoga kraja. Okapa se trs i u letu, da se tako zemlja prorahlje, pak da ne odroni svo skupa oil suše; noveže se trs prerano, da ma zima nenaškodi, jer soldat na straži u zimi manje čiti zimu, ako šeće simo tamo, nego ako stoji na mestu; tako i mladica od trsa manje trpi, ako je slobodna, nego ako je vezana rano, kad još može biti zime.

Polja se obdoluavaju većim razlogom.

Gde je pagibelj od vode, ondo se kopaju grabe i sude živice, i meće se u zemlju ono, čemu treba više vlage a manje suhota.

U suhotno zemlje opot sadi se i sije ono rastje, kojemu nepači suša, i tako naprod.

Kušenice se po svotu poboljšuju sijuč novo trave, izkapajuć mahovinu, kopajući grabe za odtok vode.

Zivina se po svotu nastoji u dobrih stalah, čisti se, uoprekidu sa prekomernom vožnjom; teleta se pripuščaju do kasna, jer je materino mleko za svaku mladinu najbolja hrana. — Kupuju se junci i junice za oplemeniti govoda; tako je s konji i s ovećmi.

Pašišća se rabe razložito, polag doba godine i položaja. Netaru se oranice po svu godinu pašom, i tako napred.

Kmeti se družu, pogovaraju, čitaju gospodarske knjige i novine i poslušaju dobra nauku, koju u nutri najdu.

Ako jim blago oboli, ili se svotuju s lećnikom živinarom, koj se je navlaš učio bolesti na mnogih živinah, koje budu dopeljane u velike gradove, gde su takove škole.

Po svotu ljudi sade plodna stabla: murve, jabuke, krušve, sljive, pruske oroh, črašnje; cepu jih i čiste, pak Bog dohiti rodnu godinu i eto ti ploda, za decu i za to i za putnoga čovjeka. Eto ti hlada uz cestu, eto ti od jabuk piva za kuća, od sljiv (česprav) sljivovice, od oraha i črašnje dobroga đeva, od murve i koštanja i plod i drvo.

Zato ljudi u drugih krajih laglje preživju; plute plaćila s manjom mukom i još sve komu god kmetu ostane novca, da odgoji sina popa, sudca, odvokata, učitelja, merčina i drugo; tako se kmetski rod ojača s gospodom od svoga jezika i kolena i ona gospoda onda primaknu štogod svojim bližnjim ili u novcu, ili u nauki, ili u preporki. Tako se napreduje.

A kod nas? Što bimo se pitali, ter sami znamo. Kod nas je tako, da najviše putih gradi kotac, kako i otac. Ali su danas druga vremena. Danas treba i lumbrelcu i rubčiću i laštikac i svo štogod, čega stari ljudi nisu rabili. Zato današnji dan treba i nauke i napredka takovoga, da nam od zemlje i od blaga bude veće koristi.

Mnogi će reći: Lepo ponaš, ma ti mi nemoremo odpevati; kako ćemo mi boljšati i gnojiti i grabe kopati i plemenitije blago kupovati, kad neimamo čim?

Evo Vam na to odgovora: Da se samo sto kmeti složi u gospodarsku družinu, pak da se prisilo samo 10 novčić na mesec dati u složbčinu, to bi na leto izneslo 120 forintih.

Cosarska vlada vidila bi dobru volju, pak bi pomogla barom toliko, i tako bi ona družina imela 240 forintih na leto. Tim se dade kupiti mnogo litar detelje i platit ona, koji ju siju i kose, pak prodati uz dobitak.

Ili se dade pocopiti, zasadi i očistiti mnogo plodnih stablah, koja će plod nositi; ili se da kupiti dva juncu krepkoga i mlačnoga plomona, pak jih podeliti u dva sela, ili se podarju dva tri gospodara, koji pokažu najbolje uređenu štalu, najlepše uzgojeno blago, naj uredniji voćnjak (vrt za žiro) i tako napred; pak bi drugi pošli tim putem, pak bi se najkasnije svi gledali u jedno zrcalo i vidili bi veselije obraze nego danas.

Kad jedno dote u kući vrišti, da je gladno, gospodina koji prolazi misliti će, da nije baš to nevolje, da je doto čezvožbano, ali kada čuje svih u kući vapiti da su gladni, prvo će se smilovati. Tako je i Vam. Ako se adružite, pak skupno svoje potrebe izkažete, vlada će pomoći.

Ali ako mučito i trpito, bit će uvek ovako. Osal bi puno manje batinah dobio, da zna govoriti.

U Istri živimo dvoji ljudi: jedni talijanskoga, drugi slovinskoga ili hrvatskoga jezika.

Cesarstvo će dati pomoći onomu, koji ju pita. Ako mi ljudi hrvatskoga jezika propustimo i unapred, da nam budu Talijani za furature, neće biti dobro, jer svoj svomu najvoli.

Dakle udružimo se u *kotarska gospodarska družina*. Kmeti, koji su pod isti sud, makar iz istoga sela, neka se dogovore, pak neka stanu pred svoga kapitana: Gospodine! mi želimo gospodarsku družinu po novom zakonu, malo moremo, ali čemo dati svaki toliko i toliko na godinu, a potrebe su velika, budite nam na pomoć kod viših oblastih.

Više put se ljudi tuže, da se ova gospoda po novicah samo za jezik pravdaju.

Nije istina. Dosta put smo dobrih naukah dali i u gospodarskih stvarih, ali dobro nauke dan današnji težko se primaju.

Neka barom ova nebudo glas vapjućega u pustinji. Ovdle smo u kratko izkazali korist gospodarskih družinah i način, kojim bi moglo i nas zapasti nekoliko od onoga, što dnje cosarska vlada pomoći u Istru, a mi skoro ništa od nje neimamo.

DOPISI.

Otišalj polovicom decembra. — Kakva je to štrp promjena? Djeca lju višndi noseć helakve papire, za njimi nekoliko staracah vuće klupe. Sve se pita što je to? E lo i naopako, odgovora se; oružnici su došli sa nalogom, da se škola iz «Stogata» premjesti u prijašnju kuću. Ovaj uvod bit će mnogomu nerazumljiv. stoga da ga razumamo ponešto.

Čitateljem clenjene «Sloge» bit će poznato iz više dopisah od ove godine, da je jedan dio občinskih zastupnikah zahtjevao, da občina kupi za školu takozvanu «Stogatu». Uzroci, radi kojih ista nebi bila prikladna za školu bihaju već navedeni (premda ih je netko nastojao pobiti); atoga nećemo ni toga opetovati. Sasvim tim prvi ob. viećnik sa još nekojimi nije mirnovao, nego je i nadalje zahtjevao, da občina «Stogatu» kupi, jer da će si tim zuretno koristiti. G. načelnik Marč 6. još nekoji bihaju tomu protivni. Znajmo da školska oblast neće te kuće potvrditi buduć je ista još pred nekoliko godnah od školskog nadzornika nevaljalom pripoznata bila. Nemogavši dakle ništa učiniti lepim načinom počelo se graditi. Na početku školske godine išli su k g. komesaru u Krk pitati za savjet, da li mogu školu prenesti u «Stogatu» ili ne. Mi neznamo što im se odgovorilo nu vratili se

sa glasom, da im je dopustjeno školu prenesti, te zbilja drugi dan zutim počeli su odmah klupe iz prijašnje kuće u «Stogatu» prenašati. Još bi se bilo i to pregovorilo, da su se barem svi razredni u «Stogatu» pranesli, nu nisu nego 2 muška i to na drugi kat (jer prvog kata nije im htio vlastnik odstupiti) dočim su treći ženski razred, smjestili u netom popravljeni občinski ured. Za taj premjestaj nije se pitalo ni mjestno ni kotarsko školsko vieće, premda mislimo, da to nanje najveće spada. Mjestno škol. vieće obavestilo je u tom odmah kotarsko, te uprav danas, kako je u uvodu napomenjeno, došao je od Istoga nalog, da se škola iz «Stogate» odmah u prijašnju kuću prenese, a da se pri tom kakav nared. nalogodi, poslani sa oružnici da paze na red. Ovaj postupak kotarskog školskog vieća posve je opravdan ako se uzme u obzir: 1) da je ono još pred nekoliko godinah izjavilo da «Stogata» za školu nije; 2) da se je školu premjestilo bez ikakva dopušćenja i 3) i glavno, da se je občina uzevali u najam (ili) prijašnju kuću obvezala, da nesmatje iz nje škole maknuti, dok svoju vlastitu nova kuću nesagradi, i to uz 6 mjesečni otkaz. Na taj način, da bi «Stogata» za školu i prikladna bila, nobi občini donasulo koristi plaćati najamninu za 2 kuće, jer vlastnik prva bi ju po ugovoru sigurno zahtjevao.

Nobimo radi ovimi redci lkoga uvrediti, ali bez zamjere budi rečeno, da se oni vooma varaju, koji misle, da bi se občina sa kupnjom polovice «Stogate», Bog zna koliko okoristila. Istina, ni sadnja kuća neodgovorn školskim zakonima, ali kad se je već jednom pogodbu učinilo, mora se trpiti, medjutim treba nastojati, da se čim prije nova školaka zgrada pripravi.

Čimljevan: braćol Gladnje sagraditi čim prije novu školu, pak će biti svim naredom kraj. Škola je za Vas i Vašu djecu. Eto ako štogod i potrošite, barom će Vas se potomol spominjati. Sad čemo Vam donkzati, da Vas neće nova škola pogubiti, kako bi Vam to nekoji u glavu utviti radi. Polag proračuna što ga je učinio g. inžinir stojala bi ista nešto previše, ali mi se možemo i s manjim proći. Mjesto za istu imate, da se nemože prećati naći. Činjemo, da se ljudi čovjek, koj će Vam ju za 4000 for. razdati. Posudite li 4000 for. uz 6 po sto to ćete plaćati na godinu 240 for. Interesa a pri tom će se glavnica u 30 godinah postvo izplatiti. Za sudanju školu plaćate 200 forint. najamnine i klke netroha k tomu nego 40 for. doatka svake godno i eto Vam ljepe vlastito kuće. Eto kolike koristi! Gledajte ju dakle čim prije sazdati! Lako se može do dogoditi, da će Vam ju pokrajina sama sazdati nebudeto li Vi to htjeti, pak ćete morati dodatno plaćati, dok kuću izplatite.

Iz Buzata, mjeseca decembra. — (Gradnja novih cestah). Godine 1877. odlučio se poukcom jedno stranke, koju svatko već poznaje, da se grade nove ceste Buzat-Roš i Buzat-Drugač od pazlanske udje. Proručun ih kalkul izračun je preko 60 tisuć forinti. Nudali su se, da će vlada posuditi te novce bez interesa u obliku da će to izplatiti tečajem 14 godinah dodatnom od 12% na porez i 50 po sto na dnjoj od vina i mesa. Prošlo je tomu sedam godnah. U posljednju občinskoj sjednici prihvaćen je jednoglasno predlog zastupnika F. . . da se neima izjervati nametu li adicionala za corije ceste, dok glavna Junta nepriskaka računa, da se vidi komu su bili povjereni novci i zašto su se potrošili.

Slavna Junta na to odgovori, da će ona sama, ako neće občinsko zastupstvo, službeno narediti, da se rečeni namet izjervu.

Priposlata i sumarni račun, polag kojega, da se je za gradnju goinjih cestah potrošilo preko 63 tisućah forinti a izplatilo da se je u ovih sedam godinah nešto preko 16.000 for. Junta kaže najlje, da nemože priposlati nametah i drugih dokumenatah, jer da ih prepisivanje istih koštalo. Iz toga sledi, da občina još duguje preko 47.000 forinti te da će se celi dug stopniti u 28 godinah izplatiti, ako bude tako dalje isto.

Što je pako sagratjeno? Česta od Buzata na Roš jedva je nešto otučeno, od one na Drugač vidi se nešto od Orlčić od Drugača. Govori se sada, da neće još toliko novca biti dosta, da se sv. te cestu u red u sagrade. Svatko iz ovoga kotara vieće želi, da se cest. grade i sagrade, nu ne ovakav način n-ka se više nikad negrade!

Ciela občina želi znati, kamo su se novci potrošili i tko je s njimi upravljao. Morat će dođ i to na dnevni red. Neka buzetak kmetovi otvore oči, pak će bit bolje. Za svoje stvari i za svoje novce moramo se bolje zauzimati.

Pod samim nosom Buzata putevi su jako slabi. Gosp. Clarici imao je drugoga posla, nego popravljati najpotrebitije stvari. Ustani rode i sagradaj, nedaj da se s trojin slabo gospodari.

Pogled po Istrietu.

U Trstu, 24. decembra 1884.

Na sutrašnji dan izišće 1884 godina odkad je u malonom gradiću Palestine ugledao svijetlo ovoga svićta onaj, kojega je čovječanstvo težko izakivalo i koji je cilim širokim svijetom preokreću. Kašćanstvo prepodilo je na novi život čitav čovječanski rod. Veselim srcem izčekuje svatko božićne blagdane, da se duhom uzvine u nobeske visine promatrajuć, kako je nestalan ovaj naš život, gdje se svi moramo boriti za svoj obstanak. To nemože biti drugčije. Svaki u svojom položaju mora nastojati, da koraca, da napreduje. Kako pojedinac čovjek, tako i celi narod. Slabo i težko narodu, koji driama ili koji je zaspano. Njemu je propast pred vrat.

Na ovo velike blagdane blagodarimo Svevišnjega al se i okrepimo, da možemo uspjéšno nastaviti svoju borbu za našu dušovno i materijalno blagostanje.

U Istri najpreča sada nam je briga, da učinimo politično zrelim naš narod. To se ima pokazati svuda u javnosti a najpače kod svih izborah. Najvažniji izbori vršiti će se budućega leta, jer će se tada birati zastupniko za državni sabor u Beč. Naši prijatelji i ljubitelji naroda imaju se već sada zauzeti da nas nezateku nepripravna, da nezakasnimo. Bez priprave, truda i uztrajnosti neima pobjede. Sloga i rad neka vlada med našim narodom!

Bečki državni sabor odgodio je svoje sjednice radi božićnih blagdanah do polovice janara. Vajznijega se nije ništa razpravljalo. Sva pažljivost svratila se ovih zadnjih danah na veliko pronovjerenje, koje se sbilo kod velike banke u Beču. Činovnik eskomptno banka pronovjorio je do preko 2 milijuna forinti. Buduć je morala stvar izići na vidjelo, otišao je nekoga lepoga jutra, da se više nepovrati. Ubio so je u blizini Beča.

Uхватili su jednoga njegovu druga za kojega misle, da je od toga činovnika dobio i posudjivao novacah. Nezna se još, kako je mogao izgubiti ili proigrati tako veliku svotu. U današnjem vijeku svatko bi htio biti odmah milijunarom, pak nemisli, što čini i kakova sredstva rabi, da postigne taj željeni cilj. Ako neuspiju, tad so lačaju revolvera, koji ih rešava svake brjge.

U Českoj prepiru se novine, koje stoje uz dr. Riegera i druge, koje su njemu protivne radi njegovoga famoznoga govora, izrečena u prilog Mađarcom. Sav novinarski svijet slaže se u tom, da se je tim govorom tobožnji česki prvak dr. Rieger blamirao, kako nikad prije.

Hrvatski sabor sazvan je za zadnje dane ovoga mjeseca. Odlučeno je, da će saborovati samo nekoliko dana, da dozvoli vladi izjervati i trošiti zemaljske dohodke, jer se proračun za buduću godinu nije još razpravio. Stranka prava izključena je još za tri sjednice. Buduć će sabor sada držati svakako više od tri sjednice, to je nade, da će biti opet sabor podpun.

Prije nego su dalmatinski zastupnici ostavili Beč, posjetili su ministru-predsjednika grofa Taaffe-a, te ga zamolili, da se već konačno uvade

Ili žiri to je po tom namjenom poglavito gospodrom. Obe ove knjige pisane su lepo i razumljivo baš i najzadnji kmet bi ih razumio. Od velike je vrednosti za nas...

Mali ministar ili načelnik kako valja dvoriti kod svete mise. Priredio K. Matić. U Zagrebu tiskom Drag. Albrechta. Cijena 0 novč. Dobiva se u Zagrebu kod pisca...

Članovi, Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri. Uplatili tekne godine: Hrv. članica u Vrhniku 19 for. Rajmond Jalčić kao utemeljitelj na račun 10 for. Petar Dorčić...

Javne zahvale. Gospa Eugonija Grosman rođ. Jalušić izručila je »Bratovštini« 50 fr. ostavljenih oporukom pokojnoga joj brata...

Neuku nauka. Kako ćeš osloboditi blago od ušenača (uši ševci) Dokoni se čento, kad se kupi krmica (prasec) ili koje drugo živinče, da je puno ušenača...

Koje kokaše nesu više? Pripovijedaju gospodarice u Istri, da kokaše koje se legu o ušacpu (punom mjesecu) nesu vi...

Dati mljoci (tarme) ljeti vauenuli, sukenu oljedu ne poškodu, preporučuju nekog, da se ojeđa najprije dobro olepe i prah odstrani...

Perimo stiješ. Tko se prineli o bilnosti prati si svaki dan vrat i prsa, harem svaki ljevan jednom noge, i to ljeti i zimi...

Broj jedrenjača s parobradu. Polag statističkih vijesti o pomorstvu ljeva u svih ladjah na sretu 1883. god. 53.167 i 44.734 jedrenjača i 8.633 parobradu.

Jedrenjača imala je Englezka 15.384; sdrzužene sjevero-amerikanske države 6.344; Norvežka 4.056; talijanske 3.036; juj-maćki 2.471; ruskih 2.139; francuskih 2.343; švedskih 1.963; španjolskih 1.602; holandskih 965; austrijskih 511 od 207.325 hrvatskih; danskih 1.163; južne Amerike 378; portugalskih 374; turskih 421; Azijatskih...

125; srednje Amerike 118; Haval 24; belgijskih 30; rumunjskih 20; Afrčkih 17; kuojskih 3. Ukupno 41.734 jedrenjača od 180.107,9 bačavah. Parobradu imala je Englezka 5090; Francezka 493; Njemačka 488; Siružene države 850; španjolska 301; Italija 143; Holandija 145; Ruska 204; Norveška 242; Danska 99; švedska 292; Azija 406; Belgija 53; južna Amerika 118; Grčka 62; Egipat 28; Portugal 24; srednja Amerika 20; Turska 18; Haval 8; Rumunjska 2; Zanzibar 1; Tunis 1.

Srebrni rudokopi u Australiji. Nedavno silvertona u prostoru od 60 milijah dajine i 30 milijah širine na granatoh južne Australije i Novoga Valea pronšli su bogate rudi koppe na srebru. Do sada pronađeno je 60 žiloh, koje su tako bogate srebr-om, da su na jednom mjestu dobili 10.000 uncah srebra. Silvertom je središnjem srebro-nosom pokr. i na leži na 92 stupnja južne širine i 142 at. izložene duljine. Odužen je oko 300 angl. milijah od Adelaide i nešto manje od toliko od Silvea. Pučanstvo južne Australije koje je dugo trpjelo radi slaba trgovine, obzi-rit će ovim pronalaskom a već sada sve grne, što želi u kratko obogatiti se u srebr-om bogata rudnika. Cijena zemljištu oko Silvertonu raste silno. Također u Emmavillu i južnom Valeau obrali su bogate rudnike iz kojih će dobivati srebro i zlato.

Kastav dno 10 decembra 1884. Odobr. Bratovštine hrv. ljudi u Istri. Pradajnik: Ante Turak, župnik. Blagajnik: Ante Puž.

Upravljački odbor »Matice Hrvatske« u Zagrebu zaključio je jednoglasno u svojoj skupnoj odhorskoj sjednici od 15. Novembra o. g., da pristupa kao utemeljiteljni član »Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri« sa prinosom od 100 for. U to ime najsuardnija joj zahvala od odbora »Bratovštine hrv. ljudi u Istri.« Kastar 16. Decembra 1884. M. Grosman A. Turak tajnik pradsjodnik.

Podpisana obitelj zahvaljuje se srdačno obćinarom klanskim i svim prijateljeh, koji su njoj izkazali toliko sućuti prigodom smrti nezaboravno kćerke Olga, te premilo njezine ostanko toli mnogobrojno do hladnog grobu sproveli. U Klani, 12 decembra 1884. Tugujuća obitelj Lusnik—ova.

Pomorske vijesti. Kretanje austro-ugarskih brodovah u tu i inozemstvu. Dojadrili u: Trst 15. prosinca. Istok, Mičić iz Mljeta-kah. 15. Sabin, Martinić iz Rettima. 16. Helgoland, Mihunović iz Savone. 20. Sors, Calcagno iz Rettima. Tea, Naccari, iz Miral-lungi. — Rieku, 15. pros. Grobnik, Stipanović iz Port. Ventré. 19. Peppina, Randić iz Mar-silje. — Livorno, 19. pros. Kolobep, Korčić iz Genova. — Korfu, 1. pros. Regolo, Mikul-čić iz Trsta. — Balavia, 11. studen. Gebon, Kozulić iz Newcastla. — Ajeusa-Dier, 11. pros. Nehaj, Vičerin iz Rotterdam. — Cete, 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. studen. L. I. Strossmajer, Stipanović iz Kardifa. — Sappieris, 16. pros. Emulo, Sa-vođelli iz Orliana. — Shields, 12. pros. Amor fraterno, Laus, iz Tripota. — Carigada, 6. pros. Sloboda, Gullilla iz Algira. Enos, Alečić iz Tarragone. Noé, Gabela, iz Barcelone. 8. Ida S. Sgigura iz Nikolajeva. Padre Figli, Štuk, iz Berdjanske. Viganj, Kovačević iz Berdjanske. 9. Jared Barbarić iz Berdjanske. Pelešac, Košić iz Berdjanske. 10. Račel, Gr-šković iz Nikolajeva. Amalia D. Šukić iz Newporta. — Barcellona, 15. pros. Adria, Pa-scoletto. — Leith, 13. pros. Saxapay, Jelčić. — Bordenava, 13. pros. Amelia, Kiselčić iz Orana. — Penang, 16. pros. Marieta Brallii, Kralčić iz Kardifa. — Marsilju, 14. pros. Veli-košić iz Kardifa. — Marsilju, 15. Paolina T. iz Licar. — Cape-Town 19. studen. Hlperion, Gilat, iz Kardifa. — St. Pierre, 15. studenoga-Bice, Martinić iz Marsilje. — Cagliari, 12.

Trst 15. prosinca. Istok, Mičić iz Mljeta-kah. 15. Sabin, Martinić iz Rettima. 16. Helgoland, Mihunović iz Savone. 20. Sors, Calcagno iz Rettima. Tea, Naccari, iz Miral-lungi. — Rieku, 15. pros. Grobnik, Stipanović iz Port. Ventré. 19. Peppina, Randić iz Mar-silje. — Livorno, 19. pros. Kolobep, Korčić iz Genova. — Korfu, 1. pros. Regolo, Mikul-čić iz Trsta. — Balavia, 11. studen. Gebon, Kozulić iz Newcastla. — Ajeusa-Dier, 11. pros. Nehaj, Vičerin iz Rotterdam. — Cete, 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. studen. L. I. Strossmajer, Stipanović iz Kardifa. — Sappieris, 16. pros. Emulo, Sa-vođelli iz Orliana. — Shields, 12. pros. Amor fraterno, Laus, iz Tripota. — Carigada, 6. pros. Sloboda, Gullilla iz Algira. Enos, Alečić iz Tarragone. Noé, Gabela, iz Barcelone. 8. Ida S. Sgigura iz Nikolajeva. Padre Figli, Štuk, iz Berdjanske. Viganj, Kovačević iz Berdjanske. 9. Jared Barbarić iz Berdjanske. Pelešac, Košić iz Berdjanske. 10. Račel, Gr-šković iz Nikolajeva. Amalia D. Šukić iz Newporta. — Barcellona, 15. pros. Adria, Pa-scoletto. — Leith, 13. pros. Saxapay, Jelčić. — Bordenava, 13. pros. Amelia, Kiselčić iz Orana. — Penang, 16. pros. Marieta Brallii, Kralčić iz Kardifa. — Marsilju, 14. pros. Veli-košić iz Kardifa. — Marsilju, 15. Paolina T. iz Licar. — Cape-Town 19. studen. Hlperion, Gilat, iz Kardifa. — St. Pierre, 15. studenoga-Bice, Martinić iz Marsilje. — Cagliari, 12.

Trst 15. prosinca. Istok, Mičić iz Mljeta-kah. 15. Sabin, Martinić iz Rettima. 16. Helgoland, Mihunović iz Savone. 20. Sors, Calcagno iz Rettima. Tea, Naccari, iz Miral-lungi. — Rieku, 15. pros. Grobnik, Stipanović iz Port. Ventré. 19. Peppina, Randić iz Mar-silje. — Livorno, 19. pros. Kolobep, Korčić iz Genova. — Korfu, 1. pros. Regolo, Mikul-čić iz Trsta. — Balavia, 11. studen. Gebon, Kozulić iz Newcastla. — Ajeusa-Dier, 11. pros. Nehaj, Vičerin iz Rotterdam. — Cete, 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. studen. L. I. Strossmajer, Stipanović iz Kardifa. — Sappieris, 16. pros. Emulo, Sa-vođelli iz Orliana. — Shields, 12. pros. Amor fraterno, Laus, iz Tripota. — Carigada, 6. pros. Sloboda, Gullilla iz Algira. Enos, Alečić iz Tarragone. Noé, Gabela, iz Barcelone. 8. Ida S. Sgigura iz Nikolajeva. Padre Figli, Štuk, iz Berdjanske. Viganj, Kovačević iz Berdjanske. 9. Jared Barbarić iz Berdjanske. Pelešac, Košić iz Berdjanske. 10. Račel, Gr-šković iz Nikolajeva. Amalia D. Šukić iz Newporta. — Barcellona, 15. pros. Adria, Pa-scoletto. — Leith, 13. pros. Saxapay, Jelčić. — Bordenava, 13. pros. Amelia, Kiselčić iz Orana. — Penang, 16. pros. Marieta Brallii, Kralčić iz Kardifa. — Marsilju, 14. pros. Veli-košić iz Kardifa. — Marsilju, 15. Paolina T. iz Licar. — Cape-Town 19. studen. Hlperion, Gilat, iz Kardifa. — St. Pierre, 15. studenoga-Bice, Martinić iz Marsilje. — Cagliari, 12.

Trst 15. prosinca. Istok, Mičić iz Mljeta-kah. 15. Sabin, Martinić iz Rettima. 16. Helgoland, Mihunović iz Savone. 20. Sors, Calcagno iz Rettima. Tea, Naccari, iz Miral-lungi. — Rieku, 15. pros. Grobnik, Stipanović iz Port. Ventré. 19. Peppina, Randić iz Mar-silje. — Livorno, 19. pros. Kolobep, Korčić iz Genova. — Korfu, 1. pros. Regolo, Mikul-čić iz Trsta. — Balavia, 11. studen. Gebon, Kozulić iz Newcastla. — Ajeusa-Dier, 11. pros. Nehaj, Vičerin iz Rotterdam. — Cete, 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. studen. L. I. Strossmajer, Stipanović iz Kardifa. — Sappieris, 16. pros. Emulo, Sa-vođelli iz Orliana. — Shields, 12. pros. Amor fraterno, Laus, iz Tripota. — Carigada, 6. pros. Sloboda, Gullilla iz Algira. Enos, Alečić iz Tarragone. Noé, Gabela, iz Barcelone. 8. Ida S. Sgigura iz Nikolajeva. Padre Figli, Štuk, iz Berdjanske. Viganj, Kovačević iz Berdjanske. 9. Jared Barbarić iz Berdjanske. Pelešac, Košić iz Berdjanske. 10. Račel, Gr-šković iz Nikolajeva. Amalia D. Šukić iz Newporta. — Barcellona, 15. pros. Adria, Pa-scoletto. — Leith, 13. pros. Saxapay, Jelčić. — Bordenava, 13. pros. Amelia, Kiselčić iz Orana. — Penang, 16. pros. Marieta Brallii, Kralčić iz Kardifa. — Marsilju, 14. pros. Veli-košić iz Kardifa. — Marsilju, 15. Paolina T. iz Licar. — Cape-Town 19. studen. Hlperion, Gilat, iz Kardifa. — St. Pierre, 15. studenoga-Bice, Martinić iz Marsilje. — Cagliari, 12.

Trst 15. prosinca. Istok, Mičić iz Mljeta-kah. 15. Sabin, Martinić iz Rettima. 16. Helgoland, Mihunović iz Savone. 20. Sors, Calcagno iz Rettima. Tea, Naccari, iz Miral-lungi. — Rieku, 15. pros. Grobnik, Stipanović iz Port. Ventré. 19. Peppina, Randić iz Mar-silje. — Livorno, 19. pros. Kolobep, Korčić iz Genova. — Korfu, 1. pros. Regolo, Mikul-čić iz Trsta. — Balavia, 11. studen. Gebon, Kozulić iz Newcastla. — Ajeusa-Dier, 11. pros. Nehaj, Vičerin iz Rotterdam. — Cete, 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. pros. Aquilone, Stipanović iz Liverpoola. 13. studen. L. I. Strossmajer, Stipanović iz Kardifa. — Sappieris, 16. pros. Emulo, Sa-vođelli iz Orliana. — Shields, 12. pros. Amor fraterno, Laus, iz Tripota. — Carigada, 6. pros. Sloboda, Gullilla iz Algira. Enos, Alečić iz Tarragone. Noé, Gabela, iz Barcelone. 8. Ida S. Sgigura iz Nikolajeva. Padre Figli, Štuk, iz Berdjanske. Viganj, Kovačević iz Berdjanske. 9. Jared Barbarić iz Berdjanske. Pelešac, Košić iz Berdjanske. 10. Račel, Gr-šković iz Nikolajeva. Amalia D. Šukić iz Newporta. — Barcellona, 15. pros. Adria, Pa-scoletto. — Leith, 13. pros. Saxapay, Jelčić. — Bordenava, 13. pros. Amelia, Kiselčić iz Orana. — Penang, 16. pros. Marieta Brallii, Kralčić iz Kardifa. — Marsilju, 14. pros. Veli-košić iz Kardifa. — Marsilju, 15. Paolina T. iz Licar. — Cape-Town 19. studen. Hlperion, Gilat, iz Kardifa. — St. Pierre, 15. studenoga-Bice, Martinić iz Marsilje. — Cagliari, 12.

pros. Eber, Marčević iz Marsilje. — Lisbonu, 11. pros. Draga D. Bakarčić iz N. Jorka. 12. Emille, Tlančić iz N. Jorka. — Larnaku, 23. studen. Satec, Car, iz Berutti. — Bo'nasi, 13. studen. Di' Eili, Cah, iz Rozaria. — Trinidad, 11. studen. Ljubidrag, Skrobolo iz St. Tomasa. — Montevideo, 16. studen. Prelucano, Vladi-sković iz Marsilje. 17. Duc cuglini, Jelčić iz B. Ayres. — Barbadoes, 26. studen. Mercurius, Basan, iz B. Ayres.

Odjadrili iz: Trsta, 17. pros. Angelo Custoda, Stallo za Starigrad. 19. Rea, Adamec za Kandiju. — Rieku, 12. pros. Padosa, Vešerina za Bordenau. 13. Guido, Mandić za Cete. — Genova, 14. pros. Katočep, Korčić za Livorno. 18. Co-pros. Katočep, Korčić za Arzew. 19. Falco, To-mašić za Bonde. — Delnya, 17. pros. Tro-jednic, Maročchini za Newcastle. — Palmouha, 11. pros. Uroš, Kitvaln za Brest. — Newcastle, (Australija) 25. list. Harradura, Škopinić za Rokhampton, Nikolajeva. 14. pros. Melpomene, Lemšić za Mijetke. — Zante, 4. pros. Isis, Vidulčić za Caticolo. — Shields, 12. prosinca. Reno, Vlačić za B. Ayres. — Marsilje, 17. pros. Raymond, Blažević za Rieku. — King-stona, 21. studen. Mate, Blažević za Morant-Bay. — Anversa, 10. pros. Slavija, Kamenar-ović za B. Ayres. — Boston, 9. pros. Maria, Stipanović za Smirne. — Carigada, 6. pros. Iskra, Kamenarović za Genova. 9. Padre Fig-lij, Štuk za Savonu. Ida B. Sgigura, za Ma-rilju, Grgović, Kovačević za Marsilju. 11. pros. Račel, Grgović, za Meljine Pelešac Košić za Marsilju. Jared, Barbarić za Marsilju. — Zante, 18. pros. Melchor Vidull, Vidull za London. — Savannah, 3. pros. Amor, Škopinić za Trst. — Barbadoes, 18. studen. Gerolamo, Zagabria za Jamajku. 26. Mercurius, Basan, za N. Jork. — Savannah-La-Mar, 12. studen. Artiere, Campacci za Kanal. — Larnaku, 1. pros. Estur, Car, za Englezku. — Bahia-Blan-co, 11. list. Caterina D. Poschlech za Bar-badoes. — Trinidad, 12. studen. Pinus, Maras za London. — Bordenava, 14. pros. Tri Sina, Anlić za N. Jork. — Barbadoes, 17. pros. Stia, Pancelito za Karagenu. — Amsterdam, 17. pros. Forzn, Perčić za Kurif.

TRGOVAČKE VIJESTI.

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like Kava Rio, Santos, Ceylon perla, Gukar, Ujlo za jelo, Riz, Papar Batavia, Bakaral Troms, Petrol, Maet avinjska, Slano, Sijlve bosan, Pšenica, Kukuruz vlaški, Vino puljičko, Raž Azov, and Arabanska.

Trčanska burza

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes Austrijska pap. renta, Ugarska, Ista u zlatu, London nar. banko, kredit-banke, Talijanska renta, Napoleonske, D. i. i. banki, D. i. i. marke, Ista francuske, and Talijanske litro.

Lutrijski brojevi

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes Trst, Buda, and Linc.

Prilog. Današnjemu broju pri-lazemo prilog od pol arka.

Velik dovoz englezkih KLOBUKAH OD PUSTINE. Sve novi i u svih podobah, po for. 2 bez razlike. Cilindri po for. 4.50. Veliki izbor kapah za djecu uz mirne cijene. Al Tre Francesi Piazza Grande, sotto l'Hotel Garni, Trst.

TRGOVINA I KROJACNICA Pellegrino Levi Via S. Antonio br. 5 OGRTAČI od for. 10 i više. Podpuno odlobo od f. 10 i više. Hlače 4, 4, 4. Kratkii kaputi 6, 6, 6. Praluk 2-20. Za približujuću sa jesen držii veliku pripremu sukna te sgotvili na injuru u najkrateo vrijeme.

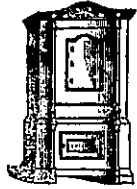
ODIELA na mjesecno i nedeljno rokove mogu se dobiti u krojačnici: al N. 12 Via Farneto, učinjena polag mjera. Budući imada u zalbi velik izbor sukna svake vrsti, može dati uz umjeranije cijene nego li drugi.

PAROPLOVITBA braća Rismondo. Od dne 1. Julija tek. g. A. U. parobrod. Salve putuju, ako vrijeme dopušta, medju TRSTOM I METKOVIČEM. Učelni sljedeća luka: Zadar, Trogir, Split, Makarsku, Fortopus, S. Martin, Pučišća, Postiro i S. Petar. Odlazak iz Trsta: i. 11. 21. svakog mjeseca. Dolazak u Trst: 6. 18. 28.

Trčanska štedionica. Prima novčane uložke u bankovnikah od 50 novč. do svake visline, svaki dan u čednu i to od 9-12 satih do podna. U nedeljah od 10-11 satih u jutro. Interesi na knjižice — 3%. Svaki dan od 9-12 satih do-podne iznose od 50 fr. nenov. vladno, preko 50 fr. sve do 100 ako se 1 dan prije oglasi. Iz-nose od 100-1000 fr. ako se oglasi napred 3 dana. Eskomptira mienice, domicilirane na trčanskom trgu po — 3 1/2%. Posudjuje za državne papire austro-ugarske u iznosih do 1000 fr. 4 1/2% za iznose veće po tokućem ran-čunu — 4 1/2%. Daje novac uz uknjiženje na posjede u Trstu; interesi po dogovoru. Trst, 20. Janara 1884.

Bogato skladište. Željeza svake vrsti, dužine i veličine, ociela, žute miedi (otuna), olova, bakra (rama) kositra (cinka), željezine prosto i fino radjene, orudja za razne zanate i obrte, poljo-djelskog orudja, raznih sprah-ah za kuću i brodove, va-gah decimalnih i stolnih preporučaju Chevesich i Milovcic Palazo Carciotti u Trstu. NB. Sva se domaća (tuzemska) roba ruzaišije slobodna od carine i po najnižih cijenah. Tiskom V. Dolencia.

Čvrste blagajne

(Zajamčeno od ognja i potkopljenja) c.k. priv. izključive tvornice

C. POLCER i C. u Beču tvorničari c. kr. oblastih. Skladišće i glavno zastupstvo za Trst, Istru, Dalmaciju, Italiju i Istok kod

RODOLFA MANGOLD-A — TRST

Via Forni br. 7.

POZORI!

1884. IZLOŽBA U KALKUTTI.

Diplom sa medaljom.

VLAHOV otkriven od strane... 1884. IZLOŽBA U KALKUTTI. Diplom sa medaljom.

Ime se legiti... 1884. IZLOŽBA U KALKUTTI. Diplom sa medaljom.

POZORI!

Odlikovani „Specialitet“ P. Stocovich-a Ljekarna „Alla Marina“

Turska mast. Najbolje... Ljekarna „Alla Marina“

LA FILIALE BANCA UNION TRIESTE

occupa di tutte le operazioni di Banca... BANCA UNION TRIESTE

Knjige

na razprodaju kod Uredništva „Naše Sloge“:

- 1. Hrvatske narodne pjesme... 2. Oesterreich und die Kroatische Frage... 3. Discorso proferito nella Camera dei deputati a Vienna...

Založni papiri 5% austrijske centralne banke zemljišnoga kredita

(Banca Centrale Austriaca di Credito fondiario) koji se amortiziraju u 33 godinama...

pet po sto.

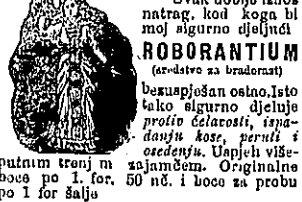
Radi svoje solidnosti mogu se ovi založni papiri upotrebiti za kauciju i tako dalje...

Od danas do konca godine 1886.

La Verifica

O SLUŽBENIH VUCIDBAH. dobit će ga besplatno od septembra do konca decembra... La Verifica

Nepogrješivo!

Svak dobije iznos natrag, kod koga bi moj sigurno djelovao. ROBORANTIUM... J. Grolich u Brnu.

TRŠČANSKA TRGOVAČKA banka

Eskomptiranje mjenicah. Trst neposredno i domolirano 4%... TRŠČANSKA TRGOVAČKA banka

Doznake

za gore spomenuta tržišta bez provizije. Interesi za izdane novce za Banknotno... Doznake

Železna brvna

različite visine i debljine po zahtjevu, nalaze se u skladu uvijek pripravno kod SCHNABL i C. TRST

Brza i sigurna pomoć za bolesti želudca i njegzina poslodica.

Obrana zdravlja ovlat gotovo o sačuranju i posipjenju... dr. ROSA životni balzam

Priloga je od najboljih, liečivih i najkretljivijih... dr. ROSA životni balzam

Staklenica 50 nč dva staklenice i for.

Na timu pohvalnih pisama, lahko svaki pročit. Baš je sa n. frankirana pišma...

OPOMENA!

Da se izbjegne nemilim zgodam, prosim sve p. n. gg. naručnike, neku zahtjevu izrično dr. Rose-a životni balzam iz ljekarne B. Fragner-a u Pragu...

Pravi dr. Rose-a životni balzam

dobiva se samo u glavnom skladištu B. Fragnera, ljekarne »Kernomur orlu« u Pragu, ugao »Spornergasse B. 205-3.

Advertisement for Franco di dazio MOBILI featuring illustrations of furniture and text: 'migliori e più a buon mercato in grande assortimento presso IGNAZIO KRON DEPOSITO MOBILI DI VIENNA'

Advertisement for Fichtennadel-Extract featuring text: 'Najnovijim iznašaćem profesora Friedländera, da se može ista upala plućih prenešena na zdrava pluća pomoću zametka-gljive... B. Ringler's Söhne Wien.'

Advertisement for Dr. Rose's Life Balm featuring text: 'Sve ljekarne i veće trgovine sa materijalnom robom u Austro-Ugarskoj, imaju skladišta toga životnoga balzama. Također dobije: Prako domaće mazilo proti oteku, namaz i svakojakoj upali.'

Puče i Obćinari Kastavski!

Pozvani ste, da birate obćinsko zastupstvo, koje će pak izabrati obćinske svjetnike, a koji svi će onda upravljati sa imovinom kastavskom, imovinom svih nas.

Izbori obćinskoga zastupstva svuda su znameniti — znameniti su osobito u našoj obćini svaki put osobito i sada.

Svi obćinari kastavski jedne su vjere i jednoga jezika: vjeruju u Boga po nauci svote katoličke crkve i govore našim sladkim hrvatskim jezikom; a obćina je jedna najvećih i najbogatijih u Istri.

I upravo radi toga imala je ona uvijek i ima i danas mnogo neprijatelja. Oni smote našu svetu vjeru i crkvu i njezine obrede i njezine predstavnike, ili odvrću ljude od nje i od njih činom i riečju, jer znadu da je narod bez vjere sličan živini, koju se prodaje kupcu, koji više daje.

Oni odvrću puk od njegove domovine, od njegove narodnosti, od njegovoga jezika, jer znadu, da je bezdomovnik pripravan uvijek na svako zlo, da je narod bez narodnosti tielo bez kosti i da je narod bez svoga jezika izrod i smet, s kojim svatko pometa kako hoće.

Ti neprijatelji htjeli bi razkusati obćinu u više obćina, jer znadu, da bi bila razdijeljenjem slabija, jer znadu, da bi propalo njezino imanje, jer znadu, da bi razdijeljena osiromašila, s njom i obćinari, jer znadu, da bi obćini dali smrtni udarac, da bi upropastili obćinu i obćinare.

Oni bi htjeli naš narod u obćini kao i u cijeloj Istri najprije vjerski i moralno pokvariti, iznarediti, te tim pripraviti za talijanstvo, jer javno govore da je Istra talijanska zemlja.

Što nisu sve poduzeli proti našoj obćini u posljednjih dvadeset godina! Već prije dvadeset godina zasnovali su joj smrtni udarac.

Razpuštali domoljubno zastupstvo i slali na teret obćine kojekakve komisare.

Sijali su među obćinare razdor i neslogu.

Isto su činili za posljednjih obćinskih izbora.

Doseljenac jedan smućivao je puk u govorih i štampom.

Psovao je i gudio što mora biti svakomu sveto, napadao svakoga, koji nije bio s njime i govorio, da ćemo mi prodati Kastavščinu.

On, priseljenac, kazao se je kao da ima spasiti „domaćiju“ i „starinu“ kastavsku.

Početkom se je još tajio. Za vrijeme izbora u carevinsko vieće 1897. pokazao se je u pravoj slici.

Pokazao se je kao prvi pomoćnik Talijana i njihovih saveznika.

Po njemu doseženi uspjeh izbora u Rukavcu proglasili su sami Talijani kao talijansku pobjedu. Mjesto da spasi, bilo bi se uništio kastavsku „domaćiju“ i kastavsku „starinu“.

Sad ga već svatko pozna i ogromna većina ga bježi. Sad može još skrivno raditi, boji se svjetla. Neće da ljudi istinu saznadu.

Sami njegovi malobrojni vjernaici moraju često tajiti svoga meštra, govoreć, da nemaju nikakva posla s njime.

Druž se s neprijateljima našega roda i poroda, putuje u Poreč, Pula, Kopar, Trst, da snuje o stvarih koje bi bile na propast obćine.

Plijenili ga i u stanu i na javnih ulicah, ne našav ništa kod njega. Njeko oblasti proglasile su ga kao čovjeka kadra počiniti kažnjiva djela.

S njime su još neki prodanci i propalice, kojim se je prodalo njihova vlastita imanja, jer nisu znali s njimi gospodariti; drugi, koji su do grla zaduženi; koji ne plaćaju ni obćini što su joj dužni; koji računaju sa novini obćinami samo na svoju korist; i konačno takovi, koji se daju zavajati na kojekakva obećanja, ludim radovanjima, jelom i pićem, zdjelama i žurnadama.

On i svi takovi htjeli bi što znajuć što neznanjuć dati smrtni udarac obćini, razdijeliti ju i osiromašiti i upropastiti obćinu i obćinare. Htjeli bi razdijeliti njezine haljine i baciti na nje kocku.

Toga ne mogu ni nesujedu dopustiti obćinari kastavski, pravi katolici, čestiti narodnjaci, dobri gospodari, poštenu muževi.

Ne mogu i ne smjedu dopustiti oni muževi, koji su Kastavščinu osvjetlali lice u svakoj prilici, i kod posljednjih obćinskih izbora i kasnije; muževi, kojim su se kasnije i mnogi drugi pridružili.

To ste Vi svi, na koje upravljamo ovaj proglas. Vi svi, kojim je do časti i koristi obćine i obćinara.

Da ste kod posljednjih izbora izabrali prave muževe u zastupstvo, priznaju i mnogi onih, koji ga nisu birali.

Zastupnici i po njem izabrani glavari i savjetnici vršili su savjestno sve svoje mnogobrojne dužnosti.

Radili su očito, otvoreno i priobćivali svoj rad obćinarom.

Prema svomu svečanomu obećanju bili su vjerni cesaru i kralju i izrazivali mu svoja čuvstva u veselih i žalostnih zgodah.

Izvršivali su zakone i zalužno obavljali svoje poslove.

Učinili su sve moguće za ustrojenje kapelanije u Sv. Krizu: nada je, da će skoro biti popunjena. Pomogli su popravljati crkve i kaplice.

Brižni su se za škole, dan danas svakomu potrebite.

Uredili su neuredjenu obćinsku upravu i nastojali uzdržati u najboljem redu.

Isplatili su na glavnicah i kamatih za kastavsku imovnu obćinu preko 10.000 forinta, za Klani preko 2350 forinta, za Studenu preko 1170 for., za Škaluicu preko 900 for., a toliko po prilici i za Brgol; k tomu preko 2230 forinti pasivnih zaostataka. U sve dakle isplatili su preko 17.000 forinti.

Vršeć krćiansku dužnost i radeć po ljudskih zakonih podupirali su stare, nemoćne, unesrećene, holne, uboge i odproštili siromahom raznih kamata.

Popravili i preuredili su obćinske zgrade i zidine.

Popravili ili pomogli napraviti njeke javne ure.

Napravili ili popravili razne ceste i vodnjake po cijeloj Kastavščini i učinili zgodne korake za još druge razne.

Na gradjevine u obće, za koje su neke oblasti pomoći dale, potrosili su znatnu svotu od 26.000 forinti. Pri svem tom nisu obćinari imali nikakvih nameta na poreza, a obćina je povećala svoje imanje na zemljiših za 2000 forinti, na glavnicah za 10.000 forinti.

K tomu svemu uredjivao se posao štivre i doseгло: sudbene dane u Klani; zandarmerijsku postaju na Kantridi; bezobjavni ured u Kastvu; poštanski ured u Zametu; te uredilo razprodaju soli, prodalo jako mesno loj, odalo dobro potrošarinu i odavalo kamenolome.

Obavljalo se je u redu poslove prenešenoga djelokruga: brinulo za mir i red i nastojalo o slogi svih Kastavaca za obćenito dobro.

Zastupnici i svjetnici i glavari vršili su na taj način svoje dužnosti.

Dvoječin, troječin njih iznevjerili su se svojim drugovom, tražeć odnasno i našav drugdje pomoći za se i uskočiv u družbu protivnika obćine.

Većina obćinara jih žali i odsudjuje i znati će ravnanje se kod izbora prema tomu.

Većina je voljna i unapried raditi za dobro obćine, ako to ljepše hoće. Voljna je i za druge muže raditi, i više nego za se, ako Ti zelis druge muže samo da su poštenu, da nisu u savezu sa neprijateljima obćine i naroda, da nisu prodanci, da nisu propalice.

Mi podpisanii članovi izbornoga odbora saslušali smo za puka i sastavili smo listinu muževa za zastupnike i zaujenike za svu obćinu.

Vi tu listinu možete dobiti kod koga od nas podpisanii, a dan i born u kući g. Frana Dukića.

U listini su izabranici puka, sve poštenu i čestiti muževi.

Izbornici!

Nije dosta reći: mi ćemo toga, pak doma sjediti.

Valja doći k izboru i glasovati za njega i za druge predloženičke.

Na dan, za koji ste svaki od Vas pozvani k izboru, dođite u pozivom i listom preploženika u obćinski ured u Kastav i birajte te predloženičke puka, kako jih podpisanii odbor predlaže.

Svi složno birajte sve predloženičke!

U slozi je moć i pobjeda i spas obćine!

Ide za čast obćine, koja bijaše prva narodna u Istri i koja valja da se i sada takovom pokaže.

Ide za korist naše starinske i slavne obćine, jer neprijatelji Talijani i njihovi saveznici htjeli bi ju razdijeliti, osiromašiti i uništiti obćinu i obćinare.

Toga nećete dopustiti Vi poštenu obćinari Kastavski!

Radite tako kao da imate najvećega neprijatelja pred sobom. Ako dodje, poraziti ćete ga. Ako ne dodje pokazati će se sjajno volju puka.

Dodjite po mogućnosti svi!

Ne dajte se od nikoga prevariti nit zapeljati, a najmanje od poznatih lažaca, klevetnika, varalica, propalica, prodanaca i izdajica.

Držite na pameti:

Prošteno je svima, svima . . . samo nije izdajici!
Dodjite k izborom svi i glasujte za predloženičke puka i naše.

Bit će za dobro Vaše i Vaše djece, za skupno dobro svih obćinara Kastavskih.

Dodjite i Bog do blagoslovit Vašo i našo djelo!

Puče i Obćinari Kastavski!

Pozvani ste, da birate obćinsko zastupstvo, koje će pak izabrati obćinske savjetnike, a koji svi će onda upravljati sa imovinom kastavskom, imovinom svih nas.

Izbori obćinskoga zastupstva svuda su znameniti — znameniti su osobito u našoj obćini svaki put osobito i sada.

Svi obćinari kastavski jedne su vjere i jednoga jezika: vjeruju u Boga po nauči svote katoličke crkve i govore našim sladkim hrvatskim jezikom; a obćina je jedna najvećih i najbogatijih u Istri.

I upravo radi toga imala je ona uvijek i ima i danas mnogo neprijatelju.

Oni samote našu svetu vjeru i crkvu i njezine obrede i njezine predstavnike, ili odvraćaju ljude od nje i od njih činom i riečju, jer znadu da je narod bez vjere sličan živini, koja se prodaje kupcu, koji više daje.

Oni odvraćaju puk od njegove domovine, od njegove narodnosti, od njegovoga jezika, jer znadu, da je bezdomovnik pripravan uvijek na svako zlo, da je narod bez narodnosti tielo bez kosti i da je narod bez svoga jezika izrod i smet, s kojim svatko pometu kako hoće.

Ti neprijatelji htjeli bi razkasati obćinu u više obćina, jer znadu, da bi bila razdijeljenjem slabija, jer znadu, da bi propalo njezino imanje, jer znadu, da bi razdijeljena osiromašila, s njom i obćinari, jer znadu, da bi obćini dali smrtni udarac, da bi upropastili obćinu i obćinare.

Oni bi htjeli naš narod u obćini kao i u cijeloj Istri najprije vjerski i moralno pokvariti, iznaroditi, te tim pripraviti za talijanstvo, jer javno govore da je Istra talijanska zemlja.

Što nisu sve poduzeli proti našoj obćini u posljednjih dvadeset godina! Već prije dvadeset godina zasnovali su još smrtni udarac.

Razpuštali domoljubno zastupstvo i slali na teret obćine kojekakve komisare.

Sijali su među obćinare razdor i neslogu.

Isto su činili za posljednjih obćinskih izbora.

Doseljenac jedan smučivao je puk u govorih i štamptom.

Psovao je i grlio što mora biti svakomu sveto, napadao svakoga, koji nije bio s njime i govorio, da ćemo mi prodati Kastavšćinu.

On, priseljenac, kazao se je kao da ima spasiti „domaćinju“ i „starinu“ kastavsku.

Početkom se je još tajio. Za vrijeme izbora u carevinsko vice 1897. pokazao se je u pravoj slici.

Pokazao se je kao pravi pomoćnik Talijana i njihovih saveznika.

Po njem doseženi uspjeh izbora u Rukavcu proglasili su sami Talijani kao talijansku pobjedu. Mjesto da spasi, bilo bi se uništio kastavsku „domaćinju“ i kastavsku „starinu“.

Sad ga već svatko pozna i ogromna većina ga bježi. Sad može još skrivno raditi, boji se svjetla. Neće da ljudi istinu saznadu.

Sami njegovi malobrojni vjernici moraju često tajiti svoga meštra, govoreć da nemaju nikakva posla s njime.

Druži se s neprijatelji našega roda i poroda, putuje u Poreč, Pulu, Kopur, Trst, da snuje o stvarih koje bi bile na propast obćine.

Pljenili ga i u stanu i na javnih ulicah, ne našav ništa kod njega. Njekoje oblasti proglasile su ga kao čovjeka kadra počiniti kažnjiva djela.

S njime su još neki prodanci i propalci, kojim se je prodalo njihova vlastita imanja, jer nisu znali s njimi gospodariti; drugi, koji su do grla zaduženi; koji ne plaćaju ni obćini što su joj dužni; koji računaju sa novimi obćinami samo na svoju korist; i konačno takovi, koji se daju zavadjati na kojekakva obećanja, ludim radovanjima, jelom i pićem, zljelami i teće i žurnadami.

On i svi takovi htjeli bi što znajuć što neznajuć dati smrtni udarac obćini, razdijeliti ju i osiromašiti i upropastiti obćinu i obćinare. Htjeli bi razdijeliti njezine haljine i baciti na nje kocku.

Toga ne mogu ni nesnjedu dopustiti obćinari kastavski, pravi katolici, čestiti narodnjaci, dobri gospodari, pošteni muževi.

Ne mogu i ne snjedu dopustiti oni muževi, koji su Kastavšćini osvjettali lice u svakoj prilici, i kod posljednjih obćinskih izbora i kasnije; muževi, kojim su se kasnije i mnogi drugi pridružili.

To ste Vi svi, na koje upravljamo ovaj proglas. Vi svi, kojim je do časti i koristi obćine i obćinara.

Da ste kod posljednjih izbora izabrali prave muževe u zastupstvo, priznaju i mnogi onih, koji ga nisu birali.

Zastupnici i po njem izabrani glavari i savjetnici vršili su savjestno sve svoje mnogobrojne dužnosti.

Radili su oćito, otvoreno i probičivali svoj rad obćinarom.

U Kastavšćini, 16. decembra 1899.

Prema svomu svećanomu obećanju bili su vjerni cesaru i kralju i izraživali mu svoja čuvstva u veselih i žalostnih zgodah.

Izvršivali su zakone i zdušno obavljali svoje poslove.

Činili su sve moguće za ustrojenje kapelanije u Sv. Križu i nade je, da će skoro biti popunjena. Pomogli su popravljati crkve i kapelice.

Brižili su se za škole, dan danas svakomu potrebite.

Uredili su neuredjenu obćinsku upravu i nastojali uzdržati u najboljem redu.

Isplatili su na glavnica i kamatih za kastavsku imovnu obćinu preko 10.000 forinta, za Klanu preko 2350 forinta, za Studenu preko 1170 for., za Škalnicu preko 900 for., a toliko po prilici i za Brgrad; k tomu preko 2230 forinti pasivnih zaostataka. U sve dakle isplatili su preko 17.000 forinti.

Vršeć kršćansku dužnost i radeć po ljudskih zakonih podupirali su staree, nemoćne, nesrećene, bolne, uboge i odprstili siromahom raznih kamata.

Popravili i preuredili su obćinske zgrade i zidine.

Popravili ili pomogli napraviti njeke javne ure.

Napravili ili popravili razne ceste i vodnjake po cijeloj Kastavšćini i učinili zgodne korake za još druge razne.

Na gradjevine u obće, za koje su neke oblasti pomoći dale, potrošili su znatnu svotu od 26.000 forinti. Pri svem tom nisu obćinari imali nikakovih nameta na porezu, a obćina je povećala svoje imanje na zemljištih za 2000 forinti, na glavnica za 10.000 forinti.

K tomu svemu uređivao se posno štivre i doseglo: sudbene dane u Klanu; zandamerijsku postaju na Kantridi; brzojavni ured u Kastvu; poštanski ured u Zametu; — te uređilo razprodaju soli, prodalo jako unosno lov, odalo dobro potrošarinu i odavalo kamenolome.

Obavljalo se je u redu poslove prenešenoga djelokruga; brinulo za mir i red i nastojalo o slogi svih Kastavaca za obćenito dobro.

Zastupnici i savjetnici i glavari vršili su na taj način svoje dužnosti.

Dvojica, trojica njih iznevjerili su se svojim drugovom, tražeć odnosno i našav drugdje pomoći za se i uskočiv u družbu protivnika obćine.

Većina obćinara jih žali i odsudjuje i znati će ravnati se kod izbora prema tomu.

Većim je voljma i unapried raditi za dobro obćine, ako to Ti ipuće hoćeš. Voljma je i za druge muže raditi, i više nego za se, ako Ti želiš druge muže, samo da su pošteni, da nisu u savezu sa neprijatelji obćine i naroda, da nisu prodanci, da nisu propalci.

Mi potpisani članovi izbornoga odbora saslušali smo želju puka i sastavili smo listinu muževa za zastupnike i zamjenike za sva tri tjela.

Vi tu listinu možete dobiti kod koga od nas potpisanih, ili na dan izbora u kući g. Frana Dukića.

U listini su izabranici puka, sve pošteni i čestiti muževi.

Izbornici!

Nije dosta reći: mi ćemo toga, pak doma sjediti.

Valja doći k izboru i glasovati za njega i za druge predložene.

Na dan, za koji ste svaki od Vas pozvani k izboru, dodajte s pozivom i listom preploženika u obćinski ured u Kastav i birajte te predložene puka, kako jih potpisani odbor predlaže.

Svi složno birajte sve predložene!

U slozi je moć i pobjeda i spas obćine!

Ide za čast obćine, koja bijaše prva narodna u Istri i koja valja da se i sada takovom pokaže.

Ide za korist naše starinske i slavne obćine, jer neprijatelji Talijani i njihovi saveznici htjeli bi ju razdijeliti, osiromašiti i uništiti obćinu i obćinare.

Toga nećete dopustiti Vi pošteni obćinari Kastavski!

Radite tako kao da imate najvećega neprijatelja pred sobom. Ako dodje, poraziti ćete ga. Ako ne dodje pokazati će se sjajno volja puka.

Dodajte po mogućnosti svi!

Ne dajte se od nikoga prevariti ni zapeljati, a najmanje od poznatih lažaca, klevetnika, varalica, propalica, prodanaca i izlajfca.

Držite na pameti:

Prošteno je svima, svima . . . samo nije izdajici!

Dodajte k izborom svi i glasujte za predložene puka i naše.

Bit će za dobro Vaše i Vaše djece, za skupno dobro svih obćinara Kastavskih.

Dodajte i Bog će blagoslovit Vaše i naše djelo!

Izborni odbor:

Frane Dukić, predsjednik.

Članovi: Rudolf Jurinac, Frane Ružić, Kastav. — Mate Trinajstić, Anton Širola-Bernas, Bernasi. — Andre Jelovica-Maričić, Mate Brnčić-Ivančević, Bručići. — Mate Blažić-Protić, Anton Tibljaš, Blažići. — Ivan Brnčić, Bregji. — Ivan Cetina, Bvca. — Mate Tibljaš-Gržić, Anton Host-Ivešić, Hosti. — Josip Paulinić, Ivan Bačić, Juvčići. — Frane Mavrić, Anton Čiković, Juvčani. — Ljudevit Lipić, Ivan Vlah, Juvčići. — Frane Mihelić-Matačić, Kudeli. — Mate Marčelja-Jurajev, Mate Lučić-Roškić, Anton Marčelja-Tonažev, Marčelji. — Ljiljo Sinić, Anton Monjac, Matulji. — Frane Mavrović, Perunići. — Mate Kundić, Anton Spinić, Ivan Slavić, Pabri. — Ivan Slavić, Prčići. — Vinko Kukuljan, Rvčina. — Ljiljo Ferlan, Ivan Ružić, Ivan Ružić-Sučev, Ružići. — Frane Mavričić, Frane Pošćić, Gornji Rukavac. — Ljiljo Kinkela, Frane Šepić, Dolnji Rukavac. — Anton Lučić-Roškić, Jure Sablić, Anton Saršon, Saršoni. — Ivan Grbac, Vinko Blečić, Šardžići. — Kuzma Spinić, Ljudevit Spinić, Spinići. — Josip Lučić, Mate Jardas-Faglič, Anton Širola, Svoki. — Anton Dukić, Vinko Vlah, Trinajstići. — Frane Monjac, Zauet. — Mate Kinkela-Lovrić, Andre Kinkela-Bašpar, Zenuća. — Luka Medvedić, Mate Medvedić, Klana. — Stipan Simić, Lisav. — Ivan Simić, Škalnica. — Ivan Gržinić, Jure Šehelja, Studena. — Josip Afrić, Anton Afrić, Bregjad.